

انجمن کتابداری انگلستان^۱

منشور اخلاق حرفه‌ای^۲

ترجمه: مجید سائلی کرده‌ده^۲

مقدمه

چرا انجمن کتابداری باید منشور رفتاری داشته باشد؟

منشور حاضر ویژگی‌های اخلاقی و رفتاری‌ای را بیان می‌کند که انتظار می‌رود که اعضای انجمن واجد آنها باشند. این منشور با زبانی کلی و عمومی معیارها و وظایفی را بیان می‌کند که انتظار می‌رود یک کتابدار آنها را رعایت نماید. رعایت این معیارها و وظایف اخلاقی توسط کتابدار، انتظاری معقول و منطقی است. این منشور اخلاقی می‌تواند مرجع و منبعی برای برخورد انضباطی با اعضا نیز باشد. رسیدگی به شکایات چگونه است؟

هر شکایتی که در چهارچوب منشور رفتاری حرفه‌ای یا آیین‌نامه انجمن کتابداری قرار داشته باشد، می‌تواند از سوی هر کسی مطرح شود و فرقی نمی‌کند که شاکی عضو انجمن باشد یا نباشد. اگر کسی معتقد است که چنین شکایتی دارد لطفاً شکایت خود را با اطمینان و محرمانه به نشانی زیر بنویسید:

The Chief Executive, The Library Association
7 Ridgmount Street, London WC1E 7AE

رئیس اجرایی قبل از اینکه تصمیم بگیرد که شکایت مذکور را به کمیته کامل انضباطی شورای انجمن کتابداران ارجاع دهد، شکایت مذکور را می‌بیند و نظر هیأت مشورتی کمیته انضباطی را جویا می‌شود. آن شکایت‌هایی که بعد از بررسی‌ها و رسیدگی‌های دقیق و موشکافانه مورد تأیید و تصدیق قرار می‌گیرد، احتمال دارد به اخراج از انجمن، تعلیق عضویت، توبیخ رسمی یا تنبیه و اخطار منتج گردد. همچنین ممکن است که راهنمایی‌های لازم بر فرد خاطی ارائه شود تا

اینکه در آینده رفتاری مناسب در پیش گیرد.

بیانات تکمیلی:

منشور رفتار حرفه‌ای حاضر توسط شورای انجمن کتابداری در نشست همگانی سالانه در سال ۱۹۸۳ (۱۳۶۲) و مطابق بند الف ماده ۴۵ آیین‌نامه‌ای کتابداری به تصویب رسید.

خوشحال می‌شویم که به هر سؤال شما درباره این سند پاسخ دهیم. اگر قسمتی از این منشور را متوجه نمی‌شوید و احتیاج دارید که آن بخش بیشتر روشن شود، با رئیس اجرایی انجمن کتابداری تماس بگیرید.

توجه داشته باشید که واژه «کتابدار» که در سراسر این سند به کار رفته است، شامل همه کارکنان کتابداری و اطلاع‌رسانی می‌باشد.

در صورتی که بخواهید می‌توانید از طریق لینک Information Services به مجموعه‌ای از راهنمایی‌های مربوط به این منشور دست یابید. منشور اخلاق حرفه‌ای انجمن کتابداری انگلستان

۱. اعضای انجمن کتابداری نباید رفتارشان در زمینه کتابداری (من جمله تهیه خدمات اطلاع‌رسانی) طوری باشد که همکارانشان به طور منطقی و معقولانه اخلاق آن‌ها را ناشایست یا شدیداً ناشایست ملحوظ بدارند. ملاک و معیار کلی قضاوت و ارزیابی درباره اخلاق و رفتار کتابداران، همکارانشان هستند.

۲. الف) اعضای انجمن می‌باید از منشور و آیین‌نامه‌های انجمن و مفاد مندرج در این منشور اخلاق حرفه‌ای تبعیت نمایند.

ب) اعضای انجمن نباید از خودشان رفتاری را

نشان دهند که شدیداً شأن و منزلت، و اعتبار و اشتهار حرفه‌ای کتابداری یا انجمن کتابداری را پایین بیاورد.

ج) اعضا می‌باید در انجام فعالیت‌های حرفه‌ای شان، شایستگی و لیاقت داشته باشند، از جمله اینکه شرایط زیر را نیز رعایت فرمایند:

یک: با پیشرفت‌های کتابداری در آن شاخه‌هایی که صلاحیت‌ها و تجربیات کتابداری به او این حق را می‌دهد که در چنین شاخه‌هایی از کتابداری فعالیت داشته باشند، آگاهی، آشنایی و در جریان باشند.

دو: تضمین داده شود که اعضای مسئول نظارت بر آموزش و فعالیت‌های کتابداران مراقبت داشته باشند که کتابداران طوری آموزش ببینند که به وجه شایسته وظایف‌شان را انجام دهند.

د) وظیفه اولیه و اصلی اعضای انجمن، ارائه خدمات به مشتریان است. منظور از مشتریان افراد یا گروهی از افراد هستند که اعضای انجمن در جهت رفع نیازمندی‌های شان منابع در اختیارشان قرار می‌دهند و به آنان خدمات ارائه می‌نمایند. بنا به ملاحظات و دلایل کتابداری،

است تبلیغ نمایند. البته تبلیغ چنین موادی به منظور فاش کردن محتوای آن‌ها و برای مطالعه و بررسی موضوع تبعیض، از این قاعده مستثنی می‌باشد.

(ح)

یک: اعضا نباید مواد، اطلاعات یا گزارش‌های اداری را که به ایشان به عنوان مواد محرمانه سپرده شده است به صورت نوشتاری یا رایانه‌ای برای شخص سوم فاش کنند یا اجازه دهند چنین اطلاعات محرمانه‌ای فاش بشود، یا نباید شرایطی را فراهم نمایند تا اینکه شخص سوم بتواند از چنین موادی استفاده کنند مگر اینکه قبلاً رضایت مشتری را گرفته باشند. فاش کردن یا اجازه فاش شدن یا استفاده از چنین موادی توسط شخص سوم نباید در جهت هدفی غیر از آن هدفی باشد که مشتری برای گردآوری آن‌ها در نظر داشته است. این وظیفه پس از پایان ارتباط بین مشتری و کتابدار نیز ادامه خواهد داشت.

دو: وظیفه مندرج در جزء یکم از بند ح از گردن اعضا ساقط است تا آنجا که قانون ایشان را ملزم می‌کند یا تا آنجایی که ضرورت داشته باشد که در کمیته انضباطی به اتهامات پاسخ دهند. ط) تعیین اعمال و تصمیمات اعضا می‌باید فقط در چهارچوب حرفه کتابداری باشد و اعضا نباید مقامشان را جایی برای سود بردن و منفعت طلبی قرار دهند. اجرت معمولی و مقرر شده یا حق الزحمه تعیین شده بابت خدمات ارائه شده از این قاعده بیرون است.

ی) در صورتی که اعضا مرتکب جرمی که مشتمل بر نادرستی و تقلب است یا جرمی که باعث بی‌ابرویی حرفه کتابداری می‌شود بشوند می‌باید این حقائق و اعمال مجرمانه را به دبیرخانه انجمن کتابداری گزارش دهند.

ک) اعضا می‌باید:

یک: در صورت درخواست کمیته انضباطی، توضیحات یا اطلاعات لازم و مورد نیاز را در خصوص شکایت وارده ارائه نمایند.

دو: در دعوی حقوقی یا جلسات در کمیته انضباطی، حضور یابند هنگامی که به انجام این کار نیاز باشد با حق داشتن وکیل که در آیین نامه پیش بینی شده است.

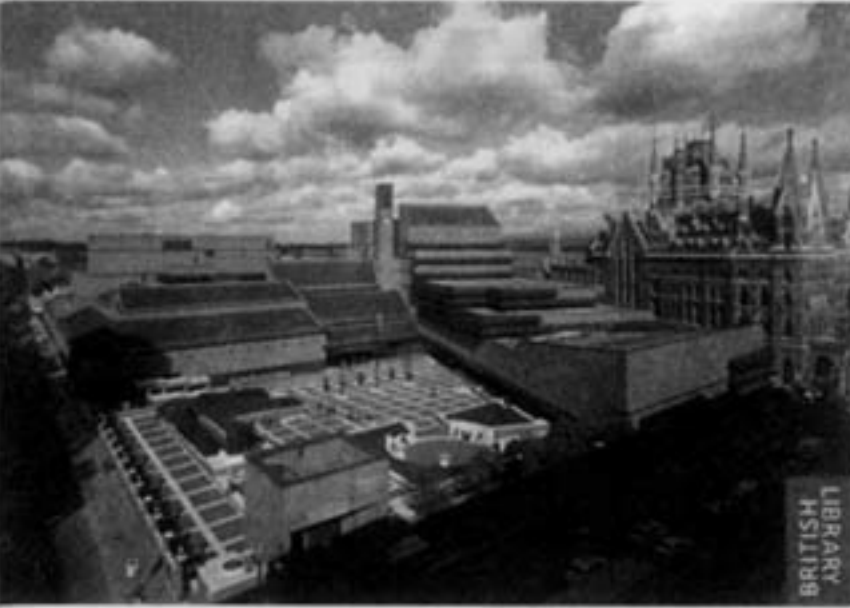
سه: در صورت لزوم و ضرورت با شخص

منافع مشتریان بر سایر منافع تقدم و اولویت دارد. البته به این شرط که این منافع در چهارچوب درخواست‌ها و نیازهای تعریف شده یا مشروع قرار داشته باشند. مشخص است که مطابق ماهیت شغلی که اعضا دارند این افراد یا این گروه از افراد که باید این وظیفه را در قبالشان انجام دهیم متنوع و گوناگون خواهد بود. به ویژه این امر به رسمیت شناخته شده است که بر اساس ملاحظات و دلایل مختلف، عموم مردم حق دسترسی را به محل کار اعضا دارند و این فرق می‌کند با جاهایی که دسترسی عموم به آن‌ها استثناء یا محدود شده است.

ه) در جاهایی که عموم حق دسترسی دارند البته به جزء جایی که جریان اطلاعات بنا به دلایل محرمانه بودن باید محدود باشد، اعضا ملزم و متعهد هستند که جریان اطلاعات و عقائد را تسهیل و آسان گردانند و از حقوق هر فرد برای دستیابی آزاد و برابر به منابع اطلاعاتی بدون اعمال هر گونه تبعیض یا منع قانونی حمایت نمایند و این حقوق را گسترش دهند.

و) اعضا تا جایی که توانایی دارند می‌باید به تعهدات قراردادی خودشان در قبال کارفرما عمل نمایند. با وجود این ممکن است شرایطی پیش آید که منافع عمومی یا منزلت حرفه کتابداری با منافع تنگتر و محدودتر کار فرما مغایر باشد. اگر کاشف به عمل آید که این اختلافات و تضادها قابل حل نیستند منافع عمومی و حفظ و نگهداری استانداردهای حرفه کتابداری باید به عنوان ملاحظات اولیه و اصلی در نظر گرفته شود.

ز) اعضا نباید آگاهانه و از روی عمد موادی را که هدف اصلی آن‌ها ترویج تبعیض در زمینه‌های نژاد، رنگ، عقیده و مذهب، جنس یا جهت‌گیری جنسی

انتصابی به منظور دریافت دستور العمل و کسب راهنمایی همراهی نمایند. رفتار و اخلاقی که عضو مذکور در آینده در پیش می‌گیرد می‌باید مطابق این راهنمایی‌ها باشد.

۳-

الف: عدم اطاعت از مقررات مندرج در پاراگراف ۲ من جمله مقررات مربوط به صلاحیت موجب خواهد شد که عضو خاطی، در صورتی که برای کمیته انضباطی محرز شود که عضو مذکور مرتکب رفتار ناشایست شدیدی شده است، مشمول اخراج از انجمن یا تعلیق عضویت (هم بدون قید و بند و هم با قید و شرط) یا توبیخ می‌شود. عضو خاطی در صورت اخراج ملزم به باز پرداخت هزینه‌های دادرسی می‌باشد و در صورت تعلیق عضویت وی، از باز پرداخت هزینه‌ها صرف نظر خواهد کرد و در صورتی که توبیخ گردد می‌باید هزینه‌ها و حق الزحمه‌های دادرسی را بپردازد.

ب) کوتاهی در پیروی از مقررات مندرج در پاراگراف ۲ که از نظر کمیته انضباطی در حد سوء رفتار ناشایست شدید نمی‌باشد موجب می‌شود که به عضو مذکور تذکر و هشدار داده شود یا به وی راهنمایی‌های لازم و مناسب ارائه گردد تا اینکه در آینده اخلاق و رفتار را براساس همین راهنمایی‌ها درست کند.

ج) مواد ۴۴ تا ۴۶ آیین نامه می‌باید مورد استفاده قرار گیرد.

1- The Library Association (UK)

2- Code of Professional Conduct

۳. کارشناس روابط عمومی و امور بین الملل کتابخانه، موزه و

مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی.

نشانی برید کهریایی:

saeli@majlislib.com